

SZENTES ÉS VIDÉKE

POLITIKAI LAP.

A CSONGRÁDVÁRMEGYEI GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelen vasárnap és esztőtörtökön.
Előfizetési ár:
Hogyoldvra 2 korona 50 fillér. Félévre 3 kor. Négy évre 10 kor.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Görög-udvar,
hová a kénirakok címzendők

Hirdetéseket és nyiltírtí-közleményeket
a kiadóhivatal
mérésékelt áron számít fel.

Apasági kereset.

Előjáró beszéd a szerzőségről.

Nagytekintélyű Közvélemény! Meg-főlebbemhatetlen legfőbb bíróság!

Egy szellemi poronty hová való tartózkodása iránt nyujtok be ezen-ael keresetet, hogy az illetékessége megállapítható és az igazi apa marasztalható legyen.

Nem, mintha a kedves ujszülött-nek apja nem jelentkezék. Sőt, Je-lentkezik apa négy is, de éppen az teszi vitásá, törvény és jog ellenére, mely csak a nyát ismer egynek, de több-apaságot is megeng-ed — a derék magzat származását.

A szellemi poronty neve: »Bírói panasz Csongrádvármegye 1907. december 21-ki közgyűlésének tiszt-ujtása ellen.«

Szokatlan és hosszú nevű a gye-rek, amilyen szokatlan a hang is, melyen születése percében a világba belekiált és amilyen hosszú lélekze-ttek azok a piszkolódások, melyektől tajtéjkzik.

A hosszú nevű gyerekek, Nagy-tekintélyű Közvélemény! — egyszerre négy apja jelentkezik és két bába tartja a keresztvizre.

S mert mód felett gyanús ez a négyes apaság és mert alapos okom van másban sejtjeni az igazi apát: a Nagytekintélyű Közvélemény-hez nyujtom be a keresetemet, — felsorolandó indokaim alapján állapítsa meg az igazi apa kiletét és — marasztalja el a gyermektartás költségeiben. A költségek természetesen — szellemi porontyról lévén szó, nem csengő ércpénzben értetvén, sem any-gyalos bankókban.

A jelentkezett négy apa: Fa-ragó Antal Csongrád város orsz. képviselője, Molnár Jenő dr. Szent-es város orsz. képviselője, Röck Iván a tápei kerület orsz. képviselője és Mezőfi Vilmos a szegvári ke-rület orsz. képviselője.

Miután apaságukat a gyerekre néve kétségsavonóm és az igazi apa kiletének megállapítására indítok keresetet, kötelességem előadni bizonyítékaimat, amelyek a fentisztelt négy úr apaságát szinte bizonyosra kizár-

ják és amelyeknek mérlegelése által a Nagytekintélyű Közvéleménynek módjában lehet az igazi apa kiletét megállapítani.

Bizonyítékaimat a kedves kis po-rontynak, a: »Bírói panasz Csongrád vármegye 1907. december 21-ki közgyűlésének tisztujtása ellen« nevezetű gyerekek mindjárt születésekor a világba belekiáltott állításából, főleg pedig beszédjének tónusából veszem.

Kezdi a beszédet a kis ártatlan-ság imígyen:

... a főszolgabírói állásnál a kije-lőlé választmány eljárásának előterjesztése után Purjesz János dr. törvényhatósági bizottsági tag, szentesi lakos névszerinti szavazás elrendelése érdekében a megki-vántató aláírásokkal ellátott kérvényt nyujtogatott a főispánúr felé, aki indig-nálódva a fölött, hogy az elnöki meg-nyitító beszédében a választási teljes szabad-ság biztosítása tekintetében tett nyűt kijelentése dacára egycsek nyugtalanok-dak ...»

Kérdem, Nagytekintélyű Közvéle-mény, vajjon a megyegyűlésen jelle-

TÁRCA.

A TITKÁR

— Monológ. —

Irtá: Lucán.

Nos, igen, én vagyok az az ember, ake-nek minden nap átlag húszszor — húszon-kétszer szemébe mondják, hogy számár ... A legérdekesebb a dologban, hogy nem is vagyok számár. Beesuletemre ... Be is tu-dom bishelytani ... Eén ebben a tekintet-ben egész objektív itélek ... Föltussem ía kérdést: hát számár az, aki minden kvalif-ikáció és protektor nélkül tisztességes útra-dalmi állást tud magának teremteni? Mert se-keg nyolcszáz forint fizetésem van, a teljes állásom ... Ismétlem, ahogy itt állnak, én nem végeztetem semmit. Abszolút semmit ... Az iskolák úgy bútkálnak meg, ahogy akar-nak ... Az egyetért. jókán cselekedtem nem

terheli semmi főléleges tudás, elmélet. Ma-guk közt szólva, én még ortográfát sem tudok ... Beesuletemre ...

Es mégis azt mondják, hogy én szá-már vagyok ... Az emberek oly könnyel-műen, oly lelkiameretlenül itélek ... (Szá-met). Néha órákig elgondolkozom az én ugy-nevezett számárságomon. Érdekel, igazat ... Megállapítottam, hogy az én számárságom semmire sem biológiai eredetű ... Óseim, mint minden tisztességes uriembernek az ősei, lehettek majmok, de semmire sem számarak ... Az én speidális számárságom szajparjakülös körülményekben keresendő ... Titkár vagyok ... Es az ... (Sóhajt.) Az diet tele van titkokkal és titkárókkal ... A titkokat nem lehet megfejteni, de a tit-károkat össze lehet számarsani. [Ez az én esetem.]

Gróf Repedessy Feodor titkára vagyok. Ugynevezett magánitkára. Ez a legtitkár-tosebb titkár állás. Titkósebb, mint az "dől

szív" mélyén szunyadó szénvedély, titkó-sabb, mint az élet végeő ezé, s legalább is olytitkósebb, mint a hulk-fombaütögs, mi-dén a nyári éj sötét palástja stb. stb. ...

Négy év óta vagyok titkára a grófnak, de még titkot nem bírott rám. Azt hiszem nincs is titka. Ez az ember még a feleségétsem csalja meg ... Beesuletemre! Nem, mintha volna hajlandósága rá, de fukar, bizonyvan fukar, minden garast a fogashorver ... Ter-ringített én az ő helyzetében ... Miket tudnék én az ő pénzével művelni a hódítás terén ... Mieszó rekordokat. Es ő mondja hogy én vagyok a számár ... Igazán ne-vezetőség!

Emlékzem az első esetre. Szép kis eset volt. A gróf tajtétkó dühvel romott kóztán ... Azt hittem egy pessimes mór-tor tévedt a szobába ... Ugy gesztikálalt mint egy megebezt gorilla.

— Titkár dr. ... kiáltotta, — azzal az assonnyal nem lehet bitartani! Érti, nem

Tüdőbetegségek, számar-kóbeteg, skrofulozis, influenza

Sirolin

„Roche“

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Schw.)

s e m v o l t, de a p á k u l j e l e n t k e z t M o l n á r J e n ő d r. é s M e z ő f i V i l m o s, v a l a m i n t a g y ű l e s e n j e l e n v o l t, de a d r. P u r j e s z J á n o s á l t a l l o b o g t a t t i v b e l s ő t a r t a m á t n e m l á t o t t s z i n t e n a p á u l j e l e n t k e z ő F a r a g ő A n t a l é s R ö c k I v á n, h o n n a n m e r i t e t t é k a z t, h o g y a k é r d é s e s i v e n r a j t a v o l t a k a m e g k i v á n t a t ő a l á í r á s o k é s a n é g y ű r e g y ű t t é v e m i l y e n s a j á t s á g o s s z u g g e s z t i v e r ő a l a p j á n k é p e s s z á m o t a d n i a r r ó l a s z u b j e k t i v é r z é s r ő l, m e l y l y e l a f ő i s p á n ú r a s z a v a z á s e i r e n d e l é s é t k é r ő i v b e n y u j t á s á t á l l í t o l t a g — l e i n t e t t e ? S z u b j e k t i v é r z é s e k r ő l v a j j o n h o g y a n y i l a t k o z h a t i k í r á s o s a n a z, a k i e z é r z e k e n e, m i n t m á s o d i k v a g y h a r m a d i k s e m é l y, k i v ű l á l l o t ?

Második szava a kisdednek az, hogy:

„A főispán az 1907. november havi törvényhatósági bizottsági tagválasztás alkalmakor a választási küzdelmet össztett kézzel nézte.”

Ismét kértem, Nagytekintélyű Közvélemény! — honnan meríti ennek biztos tudatát a négy, apául jelentkezett úr? Hát állandó megfigyelés alatt tartották őket a megyebizottsági tagválasztások idején a főispánt? Ha igen, és ha ezért merik most olyan határozottan állítani, hogy össztett kézzel nézte a választási küzdelmet, akkor — engedjék kijelentem — Connan Doyle nem fog róla Sherlok-mintát venni valami újabb detektívregényéhez.

A kedves hosszúnevű kicsike, ilyen bevezető enyelgés után hirtelen nekiagyarkodik Szentesnek ilyen formán:

„Tizenkét szentesi megyebizottsági tag — a főispán, az alispán és megyebeli országgy. képviselők megkérdezése nélkül vállalkozott, lehet mondani feltolta magát a választás irányítására.”

lehet, Csak az imént, ebben a perében etruszk vázakat vagdosott a fejemhez. Ön tudja hogy mi egy etruszk váza . . .

— Igen — mondtam, már féltsem hogy megkezdaminál, s belesülök.

De ő folytatta:

— Még ma keres egy ügyvédet, de olyat aki specialista válópörökben. Elválok, mert ami sok, az sok. Nekem ninesenek főlaleseges etruszk vazáim.

Alig kötöttem meg a nyakendőmet, amikor a grófné hivatott. A grófné elhizott, vérmes asszony, dupla tokával. De a temperamentuma nyugodt, s a hangja cérnavékony.

— Titkár úr, egy fogas ügyvédre van szükségem, olyanra, aki a válópörökhöz ért. Elválok a gróftól. Utálom azt az embert . . . Már az sem okoz igazi gyönyört, ha valamit a fejéhez vágok. Uram, szeressen estig egy jó ügyvédet.

Megebdéltem és mintem. Hová? A kávéházba. Ott a címzáróból kilrtam két ügyvédnek a címét, és karambolázi kezdtem. Este hatkor ilhagve rontottam be a gróf dolgozó szobájába.

A lilhégessélezeni akartam, hogy meny-

Kértem, Nagytekintélyű Közvélemény! lehetnek-e apái egy ily beszélő gyerekek függetlenségi, vagy szocialista párti honatyák? Az-e a függetlenség, a felfogás a közszabadságokról, hogy törvényhatósági bizottsági tagoknak főispán, alispán és orsz. képviselők előzetes engedélyét kell kikérni akkor, amikor a maguk önkormányzati joga törvényes gyakorlásának előkészítésében azon akarnak tanakodni, kiket választanak meg közigazgatásuk vezetésére — és nem-e inkább az átkos és hazárdulónak bélyegezett hatvanhetes szabadelvű párt emlíoin fel nevelkedett apát sejtet a közszabadság ilyetén megcsúfolása? Kértem továbbá: lehet-e apja Molnár Jenő dr. Szentes város orsz. képviselője egy olyan szellemi porontynak, mely tizenkét szentesi megyebizottsági tagra azt akarja rásütni, hogy feltolták magukat, olyan 12 szentesi polgárra, akik között feleszámaban az ő oszlopos párthívei foglalnak helyet?

Szentesre aztán tovább ötletei nyelvét a gyerek mondván:

„A központiak, a szentesiek egyébként is túlsúlyban vannak, mert a törvényhatósági bizottsági tagok több mint fele szentesi sennal inkább dominálnak, mert helyben lévő . . .”

Vajjon csakugyan annyira fájt Molnár Jenőnek, Szentes orsz. képviselőjének az, hogy a város, melyet a magyar törvényhozó testületben ő képvisel, a vármegyéjében vezető szerepet játszik, mondjuk, dominál, hogy ezt még egy bírói panasziratban is felhánytorgatja a városa ellen és csakugyan olyan vak volna, Nagytekintélyű Közvélemény, a mi orsz. képviselőnk, hogy apaságát képes elvállalni a szellemi porontynak, mely

nyit lóttam. Ez olyan apró cseifogás. Azt hiszem, minden titkár használja . . . Nos, képrelhtik, hogy elátté szemem — szám . . . A gróf ott ült a grófné mellett. Cirogatta . . .

— Ah! — kiáltottam, de ezt a kiáltást elnyelte a gróf hangjának esatazaja.

— Menjen, maga számár . . . Nem hitattam.

Én vagyok a számár . . . Tetszik érteni, én . . . Azt hiszem, kettőnk között kedves gróf úr . . .

Különbem a gróf másnap magyarázatot adott.

— Tudja, nem akarok ekszperimentálni. Az olyasmi újabb kiadásokkal jár . . . A grófnő nem szép, nem kedves, de bizonyos takarékosági tekintetek . . .

Ilyen ember a gróf . . . És ez az ember szamaraz össze egész naponta átlag húszszor — huszonkészer! Most már föl se veszem. Tudom, hogy hozzatörtözik az állásához, mint a kardbojt a katonához . . . Le nyelem . . . Nem a kardbojtot, hanem a számárát. Nincs arról senkinek fogalma hogyan megtanultam én nyelni.

A legnagyobb gorbomasságokat úgy

Szentes főlenye, megyeszékhely-jellege ellen agyarkodik? Nem, Méltótkintélyű Közvélemény! én Szentes város orsz. képviselőjét ilyen szűk látókörűnek nem tartom és éppen ezért, ha ott látom is aláírását a gyerekpályán, köve hiszek az — apaságában.

Szentesigyen lepecoskondiázva, az agyaras gyerek Dorozsmának támad, kieresztve öblös hangját:

„Most azonban levették érdek-körükbe a dorozsmai megyebizottsági tagokat és a használatuk ezeknek kicsinyes gondolkozását . . .”

Ha a vegyes apaság egyik tagja tényleg Röck István, a tápéi kerület orsz. képviselője volna, akkor gratulálnom kellene a dorozsmai megyebizottsági tagokat, név szerint Czékus Imrét, Tajthy Kálmánt, Czékus Andort, Czékus Ferencet, Eszes Imrét és Tajthy Ferencet, hogy az orsz. képviselőjük akinek ő a megválasztatás nem kis mértékben köszönheti és akinek a követválasztás előtt bizonyára bölcs belátású kedves és drága hazafiak voltak, ilyen magas véleménynyel van az ő gondolkozásuk kicsinyes voltáról.

De vajjon hihető-e, hogy orsz. képviselő a kerülete igazán oszlopos tagjaira így öltögettesse rá a gyereke nyelvét és lehet-e — a józan ész és a logika szabályai szerint, — tényleg annak a képviselőnek a magzatja az a gyerek?

Hogy azonban Csongrád se vigye el szárazon az irháját: a táltos gyerekek, mely harapós fogakkal és karmokkal születtek e világra, belekapaszkodnak két ottani család: az Eszes és a Szóke család tistökébe, akiket, ha csakugyan az egyik apa Faragó Antal, az ő jó barátjuk, azzal vádol meg a szellemi porontya útján, hogy az a kiterjedt rokonsággal és nagy üzleti összekötte-

nyelem le, mint a cápa a verebet. A titkár-ság tulajdonképpen nem más, mint a nyelvés művészete.

Eppen ma reggel tapasztaltam magamon. A gróf benyit a könyvtári szobába . . . engem keres . . . nem vette észre, hogy a fölkében állok, Dühösen kiáltja.

— Hol van az a számár?

Én a legnagyobb fölgmával megszólalok:

— Itt vagyok gróf úr.

— Ah, jó reggelt!

Mintha semmisen történt volna. Ez a nyelvés művészete. Hám, hám . . . A két grófi sarjadékról még nem is szóltam.

A grófnak ugyanis van egy fia és egy leánya. Érdekes pár, mutogatni lehetne őket. A fiatal gróf, az Arisztid, messzebb esett az almafától, mint Makó Jeriktől. Könnyelmű pazarló, aki minden reggel azzal a nyájás kérdéssel állít be hozzám, hogy lehetne az öregőt valamit pumpolni? Ha nem tudok valamit kieszelni, leszamaraz, s egy operet-melódiát dúdolvá, a mamát zsemlőre meg.

Különbem nem érdemes róla beszélni. Hálátlan, perfid jellem . . . Egyszer egy kis

t és el bíró család, az egyik családtag: Szóke Sándor szolgabíróvá választása érdekében vett részt a tisztújító küzdelemben, az általuk úgynevezett stiklicsinálók táborában, akik persze — mind — szemézszedett darabontok.

Nem, Nagytekéntélyű Közvélemény! Faragó Antal sem lehet az igazi apa, ő sem vicsgorgathatja a gyermeke fogát kerületének ilyen kiterjedt rokonságú és nagy üzleti összeköttetésű tagjaira.

Aminthogy Röck Iván sem lehet apja a Porontyok, amelyek a sógor-ság-komasság szellemének Csongrádvármegye közéletében újból való föltámadásáról sirja el jeremiáid-jait, mert hiszen talán éppen a sógor-ság-komasság politikájának van valamelyes kis része abban, hogy ő (m) a nemcsak függgetlenség párti, de tápi képviselő is.

Maradna valami úton elfogadható apának a négy úr közül Mezőfi Vilmos, No, az ő apaságban legkevésbé hiszek ennél a magzatnál, amelyikkel ez a méla akkoróddal eresztik ki magából Csongrád vármegye törvényhatósági bizottságára a sárepét.

„Nem volna-e kívánatos olyan férfit állítani a megyei tisztikar élére, akire az értekezleten jobban hallgatnak a sákelek az értekezleten több tekintélye van és aki egyéniségének egész súlyát és állásának minden tekintélyét felhasználja rokonaira, barátaira és személyes hűveire, hogy visszatartsa őket egy — enyhén szólva — szegénytelen választási eredmény létrehozásában való aktív szerepléstől. Az alispán úr még sógorát, Fekete Mártont sem tudta meggyőzni, illetve visszatartani, hogy ne szavazzon Herglőz ellen.“

Ez az, Nagytekéntélyű Közvélemény! Ez kell a magyarnak, Kosuth Lajos, akinek nevére ennek a

torz-született gyermeknek a címzetes apai esküdöznek, éppen ilyenek álmódta és akarta látni a vármegyék, az alkotmány védő bástyáinak önrendelkezési, autonóm jogát, *Főispánnal, alispánnal az élőkön*, akik ráfeküdjenek a szabad akaratnyilvánulásra s akik egy szemhunyorításra hasravágódják egy kétszáz tagú törvényhatósági bizottság alázatos, akaratnélküli bábként. Mert világos, hogy csak ilyen bizottsági tagokkal *ékeskedő vármegyék szolgáló alázkodása* lesz képes a jövőben is visszatérni a magyar alkotmány ellen támadható merényleteket.

Nagytekéntélyű Közvélemény! Megfélebbezhetetlen legfőbb bíróság! Apasági keresetem támogatására nem vesztegetek most több szót.

Hiszem, hogy kellőképpen indokolva, meggyőző erővel mutattam ki a négyes apaság képtelenségét.

Egy itt az apa. A Nagytekéntélyű Közvélemény bölcs belátására, elfogulatlan és pártatlan ítéletére bízom, hogy kitért megállapítsa és — a gyerektartás költségeiben elmarasztalja. — is. —

A vak és a bóna. Ugyanakkor, amikor Rátkay László a függetlenségi párt hivatalos lapjában kitessékeli Andrássyt a belügyminiszteri székéből, vagyis azt előzza, hogy a koalíció szétrobbanjon, sokkal komolyabb helyről sokkal komolyabb eszme merült föl.

A kormányhoz nagyon közel álló egy tekintélyes újság ugyanis, mint mondja, teljesen a maga szakállára, azt az eszmét vetette fel, hogy a magyarságot fenyegető nagy veszedelmekkel szemben egy pártba kell egyesíteni a magyar közélet minden értékes elemét, hogy egyesült erővel legyőz-

— Divatból. Mert annyira divatba jött a messzalánás . . .

A mama beírta ezzel a magyarázattal, de ugyan a tenorista és a cigányprimás beírta-e volna vele? Nem tudom.

Engem egyszer furcsán megréált. Ropant szende arccal megazólt s azt kérdi:

— Titkár úr, igaz hogy Zola olyan regényeket is írt, amelyeket fiatal leányoknak szabad olvasni?

Nem tudom, — választottam némi szavarral, — én csak azokat a regényeit olvastam, amelyeket nem szabad fiatal leányoknak olvasni.

— Nem tudna néhány címet felsorolni?
— De igen: Nana, Germinal, Páris gyomra.

— Elég, köszönöm.
— Miért kellett ezek a címek? — kérdeztem.

— Mindjárt meghozatom a kölcsönkönyvtárból . . . Haha! De nagy számár maga, kedves titkár úr.

Es ez így megy nap-nap után, óráról órára . . . Számár vagyok itt, számár vagyok ott, számár vagyok mindenütt . . . Jó, jó, tisztelt hölgyeim és uraim, csak legyen én számár . . . Azért tudom én, hogy mit és mit . . . Csak ne leane nekem száka-

hetők legyenek a nemzet igazi ellenségei, mint például a horvátok és nemzetiségiek. Felre nem érhető világgossággal megirta az illető lap, hogy szivesen látva a szabadalvú part embeireit is s az egyesülés formáján azt ajánlja, hogy mindenki lépjen be a függetlenségi pártba.

Világos felhívás volt ez keringőre s éppen azért a szenzáció erejével hat, amit most egy estilapban olvassunk. A szabadalvú pártnak egy volt vezető férfia ugyanis, aki részt vett az aktív kormányzásban, válaszló a felhívásra és lehetőnek mondja az együtt működést, azzal a feltétellel, ha a függetlenségi párt végre őszinte politikát csinál. Ha tudniillik nem hirdeti mást, mint amit tényleg csinál, nevezetesen, ha nyíltan bevallja, hogy az adott viszonyok között nem képes közjogi programját valóra váltani s idealok kergetése helyett a tényleges alapra helyezkedik.

Az hisszük, hogy mindenütt nagy figyelmet fog kelteni a szabadalvú párti válasz tartalma. Az első jel ez, amelyben koalíciós hívásra életjelt ad a bukott párt és hajlandónak nyilatkozik újabb aktivitásra. Az idők jele az, mely egyrészt azt mutatja, hogy a koalíciós uralom nem tudja nélkülözni a régi emberek szellemi és erkölcsi tőkéjét, másrészt pedig azt, hogy az önként visszavonultak, feledve méltatlan bánatmal és igazságtalanságot megéltének, mihelyt arról van szó, hogy meg kell védelmezni a nemzetet nagy veszedelmektől.

De lesz-e valami a szépen kigondolt tervből, azt már nem mernők állítani. Két nagy akadályt látunk. Az egyik az, hogy a függetlenségi párt tagjaiban mindennél jobban működik a gyomor. Bizonyos, hogy ilyen új alakulást csak azon a szemüvegen át nézének legelőbben, hogy mi lesz ilyenformán a kis és nagy koncekkal, amelyekért negyven éven át epkedtek. A másik nehézséget abban látjuk, hogy a függetlenségi párt tulnyomó része nem tud letenni az imitási mesterségeről. A valóságban kvótát is emelnek, de azt ne kívánja tőlük senki, hogy régi frázisaikat, amelyeket olyan

gem erre az állásra, majd megtudnák, hogy ki vagyok, mi vagyok!

(Szünet.)

Néha a végsőig elkieseredem . . . Elérezékenytlés lepi meg az ivemet . . . Könyűyek csillognak a szememben . . . Hát azért születtem én, hogy központi számara legyen egy gróf családúak? Ah, nem erről ábrándostam én ifjúkoromban, kamasszéveimben . . . Nekem is voltak nagyratörő álmaim . . . voltam büszke sas és jártam a fellegek között . . . Álmódta hermelinpalástrol, a viseltem uraságtólól levettetett szalonkabátokat . . . Azt hittem hogy lóháton fogok vesztai büszk dalállkat, hogy szerzek hírt, ragyogást . . . s mi lett belőle? A számár cím és jelleg . . . (Fel)aláljár) Borzasztó vérfagyasztó elgondolni, hogy nem tudnék megélni, ha nem szamaratátánm magamat össze-viszta. Igen, ebből élek, ebből élek, ebből eszem, leszem, ruházkodom, ebből cigarettázom, ebből fizetem a mosonóm számláját, ebből küldök egy-egy szerény csokort imádottamnak . . . Pedig tessék elhinni, nekem van önéretetem . . . Becsületemre . . . Csak nem tud érvényesülni.

Azaz mégis . . . érvényesül, de titokban, alattomosan . . . Megboszulom elitrott önéretetemet . . . Bolondda teszem őket ahol

lánynyal látott sétálni, akinek sokat udvaroltam. Gyönyörű írása van tudniillik gépirónd. Arisztid gróf tulajdoni kezdte tőlem, hogy ki az a bájós teremtsé?

— Gróf úr, — mondtam, — a menyasszonyom . . .

— Gratulálok, annál jobb.

Kicsiklandozta tőlem, hogy mi a neve s hol lakik. Én gyanútlanul átadtam neki az adreszt, s másnap már vele láttam kocsikázni . . . Hát nem alaválóság ez? De ez meg semmi . . . Én szemrehányást teszek neki hogy menyasszonyomnak oly feltűnően udvarol . . .

— Ne búsuljon, — mondtam, — csak addig teszem, míg el nem veszi, aztán szerényen félreállok.

Gyönyörű erkölcs . . . Szerencse, hogy az a leány nem a menyasszonyom s hogy kisebb gondom is nagyobb, minthogy elvegyem.

A grófkisasszony, Natália is jól van megszerkesztve. A mamája rajta kapta, hogy egy tenoristával, s egy cigányprimással levelez. Amikor a grófnő szigorúan megfedette a kisasszony hangosan keagott.

— De mama én utálom ezt a két urat. Olyan gyalázatos parfümöt használnak.

— Hát akkor miért levelez vel

szivesen hallgat a tömeg, tovább ne puffogtassák.

Azt azonban, hogy csakis új pártalakulással lehetne az ország súlyos helyzetét elviselhetőbbé tenni, magunk is valljuk és hirdetjük. Csak a vak nem látja, hogy mi alatt az ország minden ellensége koncentrikus támadást intéz a magyar állam ellen, a magyarországi szét van tagolva s így gyöngye a védekezésére. Kell tehát, hogy minden értékes erő felhasználtsa.

Az egyesítés módját hazafüggő, ószinteséggel és becsületességgel, szintén meg lehet találni: csak körül kell nézni egy kicsit. Képtelenem szólva, meg kell ismételni a vak és bécia példáját. Volt egy vak, kinek erő volt a lába; volt egy bécia, aki jól látott. Külön-külön egyik sem boldogult, együtt azonban szépen megelégt. A jólábú vak nyakába vette a jószemű bécia s így pótolva az egymás hiányosságát, együtt járták a világot.

Együtt kell járnia a negyvennyolcnak a hatvanhéttel. A negyvennyolc vak, közjogi programjával falnak viszi az országot. De jó lába van: belpolitikai és eredeti programja, ha azt hiven tartja, demokratikus, liberális. A hatvanhétnek jó a szeme. Látja a helyzetet és közjogi kérdésekben kikerüli a szakadékokat, melységekben. De rossz a lába, nincs népszerű, jó meleg programja. A probléma tehát megoldható akkor, ha a jó belső program nyakába veszi a világos látású közjogi útmutatót. Külön-külön egyik sem boldogult. Együtt véve a koosolidáció, a megerősödés felé vezethetnek az országot.

Igaz, még ennél is szebb megoldás volna, ha vakokból és bécikből összegyűrt párt helyett olyan keletkezhetnék, amely nem szorult se a más lábára, se a más szemére.

Lehet. Ez az én bösöm. . . Nem nemes, de kényelmes. . . Küldhet engem a gróf titfelé. . . én átmegegyek a kávéházba tarokozom. . . Olyan ultimókat mondok be, hogy csak úgy ropog. . . Aztán este lihegve jövök haza, hörögve jelentem hogy senkit sem találtam otthon. . . Ugy hazudom mint egy szeszestandós kalendárium a jubileumi számban. . .

Es ez az egyetlen, ami elviselhetővé teszi az életet. . . Azt hiszik, hogy én most itt vagyok? Tévedés a legvégtetezőbb tévedés. . . Én most a fiatal gróffal autobilizom. . . Kűn a viztoronynál. . . Az autobiliz vadul püszköl, szöguld. . . tróff, tróff. . . Azt hiszem néhány embert el is gázolunk. . . Ugy kell nekik miért nem vigyáznak! Hahaha! (Két tenyértől tocsért formál a szájához, s halkán sugja) Tudnillik, a fiatal gróf eladta az autobilizját, s nekem minden este, tanuskodni kell hogy autobiliztunk. . .

Pasz. . . csak lassan, barátom, csak lassan. Ne itélj, hogy ne itélessél. . . Igen, igen, legyünk igazságosak. . . Ha én valamikor meggazdagodom, azzal kezdem hogy dében selyem hálókötösömbbe leülök reggelizni, kezembe veszem az újságot. . . és beacöngötem a magántitkáromat. A titkár megjelenik, én (mutatja) kényelmesen hátradőlök a szőllében, s engedem a titkár hajlongani. . . Aztán leteszem az újságot s ráförmedek: . . .

— Hallja, maga olyan számár. . . (Hirtelen fölgyök.) Mi az? Az öreg gróf lépteit hallom. . . (Vállal von.) Jó egyelőre ő fog engem összerazamarni. . . A beosztástól függ minden az életben. . .

De nézetünk szerint ez ma lehetetlen. Politikát személyek csinálnak. Ezekkel a meglevő személyekkel pedig számolni kell, mert visszavonulni — ahogy a szabadelművek tették — ezek egyike sem hajlandó ma. Bizonyos, hogy még az általános választói jog sem lesz képes a fórumról leszorítani őket. De nagyrészt ez nem is szükséges. Hála istennek, különösen a férsállott régiek között vannak egy-két parlamentre való számban olyan férfiak, akikől az ország még sokat várhat, de akik semmit nem várnak az országtól.

Eppen azért, ha a fentiekben vázolt új alapú csakugyan jó belső politikát csinálna, nemzeti és liberális szempontból akár Bánffy-félt, szociális és gazdasági tekintetben pedig a negyvennyolcra, melynek jel-szava: mindent a néppel, mindent a népfért, — azt hisszük, — nincs becsületesebb magyar ember, aki ezt szívből ne köszöntené. Megszabadulna az ország a mostani hazug, falánk siserahadtól, mely bizonyára visszaírna a mostani állapotokat, de amelyet nem írna vissza senkinek.

Az iparoktatás alapja.

Az elemi iskolai hat éves tanulói kötelezettség úrra és parasztra egyaránt elő van írva, már tudnillik abban az esetben, ha az illető iskolát nem látogatja. Ezalól, mint a katonai kötelezettség alól, senki sem bujhat ki. Mert a hatóság rajta ut és lefűleli. Így van ez a törvényben. A gyakorlatban persze nem mindig nézett ki ilyen morogóvan ez a pedagógiai bási. Áldott jó szívével fogva sokszor igenis elnézte, mint a gyenge apa rossz fiának engedeltséget iránt. Sokszor úgy állt a bal, hogy ha a gyermek járt iskolába: jart; ha nem jart: nem jart. És még most is úgy állj hogyha a gyermek elvégzi az elemi osztályokat: jó-ha nem végzi el: se éppen rossz. A fő, hogy a tizenkét évet elvégezte legyen. Bizony egy pár rongyos gyerek miatt csak nem fordulhat fel a világ. Van és volt ekképpen félig kikészített és teljes analiféltai hancurozás egész a dúráig. Aminek az lett a következtése, hogy losk kalja képzettségű gyermek lépett ki mint biztos az iskolából, plane a parti fűzes társaságában nőtt fel, körülvéve a libákkal sertesekkel és egyéb hasznos és drága házi állatokkal. Ha a fűze megmótt, galyat levagta, csinált belőle magának pipót és mint a portugál, vigan fűtüllyt rajta. Ha a kamazsének utóérték: beállott östermelőnek; a ló, a malac vagy a kukoricaszár mellé; vagy ment mesterinasnak. És mikor ezt a nadrágszjasz akadémiát is szerencsésen elvégezte: lett belőle — szociálista.

Mind ezeknek az aranyos napoknak, ami az elemi iskola bevégeztetését illeti, immár vége. De ne tessék megijedni valami nagyon, csak azokra áll ez, akik az ipari pályára készülnek. Mert csak ezektől fogja megkövetelni a törvény a teljes elemi iskolai bevégeztettségét. A teljes bevégeztettség pedig Kossuth Ferenc követeli. Ő az ipari törvény revíziója alkalmából ugyanis kimondja, hogy ezután ipari pályára csak az mehet, aki az elemi iskola hat osztályát és a mesterinas-iskola három éves tanfolyamát legalább is elégségesen elvégezte. Ami kérik, nem mulik, mondja a példabeszéd. Ez az intézkedés is késett sokáig: de volt benne annyi becsület, hogy végre-valahára mégis megjött, mint a krisztinidli. És kellett már régen. Gratulálunk érte a szerzőnek.

Mi már évekel ezelőt követeltük ezt. De szavunk mindig süket fülekre talalt. Ennek lélektani magyarázatát abban találjuk, hogy a törvényhozók bizonyosan nem látták szükségesnek az ipari pályára menőre az előképzettség, lévén az ipari pálya csak bizonyos kérések elsajátítása. Csakis így történhetett az meg, hogy a törvény megelégedett az elemi iskolai és ipari iskola puszta látogatásával, enélkül, hogy a mesteriségre menőkötől, vagy a felzabadtul inasokötől e

tekintetben valamelyes minősítési bizonyítványt is követelt volna. Nyilvánvaló, hogy a törvény eme rendelkezésének csak a formája volt meg, de tartalma nem. Eppen olyan volt ez, mint a macska farkára kötött hólyag, amelynek szép kerek kobak alakja van, de benne csak egy pár kukoricaszem zörög. De boldog volt ez máséknak is Mert hiszen az iskola nem arra való, hogy az ember csak járjon oda, hancumarra, hogy tanuljon, következésképpen ennek a révén, tudjon is. Mert ha csak azért jár oda, hogy járjon: mi az örögtől keres ott. Kossuth Ferencnek tehát abbéli elhatározása, hogy ezután minden leendő mesterinas tartozik preüidumképen elvégezni az elemi iskolát hat osztályt és ennek tetőjébe legalább is elégségesen a mesterinas-iskolát mindenképen csak helyezelhető. Mi magunk örülünk leginkább ennek.

Mert hiszen nem egyszer, de többször éppen mi tettük szava azt a misériat, hogy milyen alány képzettségű anyag keresi fel az ipari pályát. És hogy most az igéből test lesz: ezt részben a magunk javára írjuk.

Ez a követő pár sor már tisztán az elemi iskoláról szól. És nem egyéb, mint az, hogyha már az elemi iskolába való járás időbeli kötelezettsége boldog-boldogtalanra ki van mondva, és ha minden elemi iskolától megkövetelik a hat osztályt: akkor talán jó volna azt is elrendelni, hogy azt tartozik minden gyermek el is végezni, már tudnillik akkor, ha felsőbb iskolába nem jár. Tehát legyen kötelezettség ne csak az időre, hanem a tartalomra is. Mert enélkül, az egész nem egyéb, mint porhintés, fikció, Ekképp kötelező legyen nemcsak az ipari pályára menőkre, hanem kivétel nélkül mindenkire. Ezzel nyerne az egyén is, a közérdek is, de még az elemi iskola is. Az egyén, mert növelhet, tehát keresetképesebb is lenne; a közérdek is, mert értelmesebb öröklék gyarapodnék, az elemi iskola is, mert a közvélemény szemében értéke ennek is felszökne. De hazna volna még a magyarság erősítésére is. Az utóbbi népiszkolai törvény ugyanis a nemzetiségi iskoláktól is megköveteli, hogy azoknak két felsőbb osztályában a növendékek már annyira bíriak a magyar nyelvet, hogy azon gondolatokat irásban is, előzővel is, helyesen ki tudják fejezni. Élni kell a gyanúperrel. Flátha ezek majd úgy fogják dolgukat igazítani, hogy senki ne kerülhessen a két felsőbb osztályba csupán csak azért, hogy a törvényt kijátszassák. Az örög nem alszik. Már eddig is látjuk. Mindez nem történhetnék meg, ha a hat elemi osztály elvégzése mindenkire kötelező volna. Tehát hatosztályú kötelezettség minden aron! Hátrálás nincs. Mert az is gyavaság volna. És mert csak így növelhetjük értelmi és nemzeti erőnket. Amihez különben feltétlen jogunk is van.

Ujdonságok.

Szeles, 1908. Január 12.

— Emlékeztető. Csongrád vármegye közigazgatási bizottsága f. hó 13 án délelőtt 10 órakor tartja az évben az első rendes havi ülést, mely egyuttal alakuló ülés is lesz a vármegyeház kistermében.

— András a közigazgatás pártatlan-ságáról. R á t k a y László orsz. képviselő cikke amely a függetlenségi párt felhívatalos lapjában látott napvilágot és amely egyenesen kiteséskel András Gyula gróftól a belügyminiszteri székből, az alkotmány-párt felhívatalos lapját is megszólatja. Amit ez a lap ebben és a közigazgatás pártatlanságáról ír, olybba kell azt vennünk, mint a belügyminiszter nézetét és éppen ezért szöröl-szóra közreadjuk annál inkább, mert a meggyűnkben hatalmas m r é s s r ó l m e g i n d i t o t t é s r á n k e r ő s z a k o t t h e l y i h a b o r ú s á g t ö r z s k a r a i s é r t h e t r ó l a. A belügyminiszter, — írja a kérdéses

félhivatalos, az ország közigazgató minisztere, a közigazgatás pedig éppen az a valami, aminek nem szabad kőszénnek lenni a politikának, legkevésbé a párt politikának. Ez él még akkor is, ha az uralmon és hatalmon levő többség egy pártból alakult. Most azonban ezenfölül még koalíciós állapotban is vagyunk. Mit jelent ez? Azt, hogy meghatározott feladatok megoldására és igen pontosan meghatározott célok elérésére, elveik és programjuk fentartásával, tisztán gyakorlati munkára vállalkoztak a pártok. E célok közt egyik legfontosabb az ország számára legéletbevalóbb a közigazgatásnak a párt és kortes politikától való megtisztogatása. Ezt a munkát, ha egyébként a koalíciós politikát vállalja, el kellene végeznie sennek elve ellen nem volna szabad vételnie. függetlenségi miniszternek sem. Viszont azokat a férfiakat, akik ma a bizsék elén állanak, nem a maguk gusztusa vagy hatalmi vágya hitta oda, nem is ez tartja ott, hanem a koalíciós politika szüksége és a vállalt köteletség állása. Aki magát a konstrukcióból kivonja, felborítja az egész szerkezetet s akkor utána nem más vagy jobb, vagy kívánatosabb rend jön hanem az a felfordulás, amely a koalíciós programjának végrehajtását lehetetlenné tenné. — Tehát teljes pártatlanság, politikai értelemben legfőképpen a közigazgatásban, ez Andrássy Gyula gróf belügyminiszternek az igen helyes és igen egészséges felfogása. Kár, hogy ezt a helyes felfogást — a belügyminiszter megyei exponensei, a főispánok, nem mindenütt osztják.

Kamatláb leszállítás. Az utóbbi napok legnevezetesebb pénzügyi eseménye az, hogy a francia bank a kamatlábat 3 és fél százalékra szállította le. A lombard kamatláb változatlan maradt. Az egyéb európai pénzpénzeken is általánosság lett a kedvezőbb felfogás. A magánkamatláb mindennütt csökken. A jegybankok állása javul és a pénz valamivel folyékonyabb. Különösen növeli a kedvező hangulatot a német birodalmi bank tartós javulása, úgy, hogy már csak egy-két nap kérdése a birodalmi bank kamatláb leszállítása. Azt várják, hogy ez egy teljes százalékos lesz. Futólag az a hír is felmerült a tőzsdén, hogy az angol bank újabb kamatláb-leszállítást fog elhatározni. Valószínű, hogy a legközelebbi napok meghozzák a helyzet kialakulását és akkor a pénzvizonyok javulása rohamosabbnak ígérkezik, mint aminek e hónap első napjaiban várható volt. A mi jegybankunk pénteken időnancái ülést tartott és szintén egy egész százalékkal, hat százalékról ötre szállította le a kamatlábat. A magánkamatláb a napokban Londonban 4 háromnegyed, Berlin 5 háromnegyed és Bécsben 5 százalék volt.

— **Emelni kell a tisztifizetést.** A jól informált bécsi „Neue Freie Presse“ a következő feltevést keltő hírt közli: »Illetékes körökben azon fáradoznak, hogy egyenesebbé az újabb katonatiszti fizetésemelésről szóló javaslatnak, hogy a még a mostani delegáció-ülésünkben benyújtható legyen. Mivel ezt a tisztán anyagi kérdést az utóbbi időszakban a magyar függetlenségi pártnak radikális szárnya agitációjával politikai jellegű ügygét tette; befolyásos személyiségek fáradóságra irányul, hogy ezt az egész ügyet kihámozza a fo-

politikai vonatkozásokból s nem tettek le a reményről, hogy találni fognak formát, amelynek segítségével még a mostani delegációk ülésükben lehetné válik a katonatiszti fizetésemelés elfogadásának biztosítására. — Értésülésünk szerint a király határozott akaratára, hogy a mostani delegáció szavazza meg a tiszték fizetésemelését, Schönaich hadügyminiszter pedig egyenesen az állásfoglalás mellett hozza. Ilyen körülmények között Wekerle és a magyar kormány minden céfolata dacára bizonyosra vehető, hogy a tisztí fizetések emelésének ügyével is foglalkoznia kell. Ha szőnyegre kerül, meg is kell szavaznia a magyar delegációnak az újabb milliókat, ha nem akarja, hogy a magyar kormány ebben a kérdésben megbukjék.

— **Mit tesz isten?** A nagy belső nekiragvadás, melyet vármegyénk négy országgyűlési képviselőjének a vármegyei tisztújítás ellen benyújtott famózus bírói panaszára keltett, ime siratóját, sőt sirásóját és eltemetőjét is támasztotta már az ősi Csongrád vármegyének. Igazán gyönyörűsége telhet benne annak, aki e belső kavardós élesztője: hogyan sikerült neki feltámasztania az ellenségeinket. A »Szegedi Napló« 6. évi 8-ik és 9-ik száma végzi a sirató és sirásó tisztet. A mi megyénk című két vezető cikkben, amiknek az elé oda hegyeződik ki, hogy jó lesz már becsuknia a pincetajtót, hogy a pincéből feljáró dohos kiseretek egyszer és mindenkorra lent maradjanak. S a háromfolyós nagy s repülőmadaras címet megfordítván ezen ajtó fölött. ráírni röviden és sötét gyász betűkkel: *Füsi!* »Szép képletes beszéd ez, de a gyerek is megértheti. Jó lesz eltörölni a földszínéről Csongrád vármegyét, lezárni egy dohos kriptába és a kriptajtó fölött — ahogy kihalt, magja-zsakadt főúri családok kriptáival szokás, megfordítván a megyecímet, rá írni a szót: *volt!* Értitek ezt, ugye, szentesi magyarok? Az eltemetett Csongrád-megye sírjából aztán szálljon ki az új Szegedmegye, amelynek perze Szentes nem lehet többé a székhelye. Ezt a keserű pillát nem itthon adják nekünk, hanem — ahogy illik, — Szegeden. De azért a pillula keserű. És hogy még is édes legyen, — vajjon mit tesz isten? Az ősi meggyét e metódszámban, mely Szentesnek mint megyezékhelynek is sírját ássa, megjelenik egy újdonság is, mely dicsőségét s engi annak, milyen szőnyű jó akaratú van földipánunk Szentese iránt. Ime most is kieszközölte, hogy a gimnáziumi hozzájárulásból évi 6000 koronát enged el a miniszter. Ha pedig iskoláinkat államosítjuk — az új iskolák építési költségére törlesztéséig — további évi 5000 koronát az iskolai hozzájárulásból. No hát örülj Szentes. Ez csak szép kárpótítás a megyeszékhelyért.

— **Felolvasás a reformátra körben.** A református körben a mai napon, a központban szabad előadást tart Baróthy István segédlelkész, felolvas Kovács Pál főgimnáziumi torna tanár. A felsőpárton pedig felolvannak: Gerőcz Lajos és dr. Lakos Imre. A felolvasás a központban délután 4 órákor, a felsőpárton délután 5 órákor kezdődik.

— **A függetlenségi párt és a választói reform.** Az orsz. függetlenségi párt mostanában nagyon ideges érdekes, hogy ideges-ségének egyik oka az, hogy a választói

Korainak pedig két okból. Elsősorban, azért, mert — kormány nyilatkozatok szerint — a reform már a tavaszal a Ház asztalán lesz, tehát jóformán közvetlenül a kiegyezés és a kvótacímek megszavazása után, vagyis olyan törvényalkotások után, amelyeket a függetlenségi pártunk programja és elvei ellenfele kellett elfogadnia és megszavaznia a nélkül, hogy a programból a legszenvdelmecebben vitatott önálló bank dolgot is dűlőre vihette volna. A függetlenségi pártunk tehát akkor kell foglalkoznia a választói reformmal, amely a mai parlament utolsó lélekzeteit is jelenti; amikor még programjából bármint is megvalósíthatott volna és amikor még azzal sem állhat a nép elé, hogy érdekében több, kisebb nagyobb szociális jelentőségű reformot alkotott. A párt optimistájai ugyan arra hivatkoznak, hogy a reform benyújtása után még elég idő marad a törvényalkotásra, tehát szociális reformokra, ám ezzel a jóhiszemű biztattással szemközt azt az ellenvetést teszik, és ez a másik oka, amiért a párt a reformbenyújtást korainak tartja, hogy a választói reform éppen azért, mert a mai parlament utolsó legfontosabb munkája, lehetetlenné teszi további nyudott parlamenti munkásságot, kivált ha figyelembe vessük, hogy már a reform bejelentése is nyugtalanságot és idegességet támasztott. Elképzelhető tehát, mekkora mértékig fokozódik az idegesség a választások közeledtével.

— **A reformátusok farsangi nagy hangversenye.** A »Református Eneklár« és a »Református Kör« tekintettel a közönség köréből felmerült óhajokra elhatározta, hogy nem külön-külön, mint eredetileg tervezve volt, hanem együttesen rendezzék farsangi nagy mulatságot. A mulatság, melyet hangverseny előz meg, január 26-án lesz a színházteremben. A közös bizottság már össze is állította a műsort, mely a legmagasabb színvonalon álló értékes és élvezetes számokat nyújt. Előre is felhívjuk rá a közönség figyelmét, bátran mondatjuk, hogy ez lesz az idei farsang legsikerültebb mulatsága. A tanulatság sikeréről pedig biztosítékot nyújt a gondos és figyelmes rendezőség. A tartalmas műsor szerepléseivel is magas élvezetet nyújt. Az énekszámok a legújabb zeneirodalom legkiemelkedőbb darabjaiból állanak, melyeknek a gondos betanítása folytán preel előadása már maga pazar élvezet. Az éneklár 3 számmal szerepel. Ezenkívül jönnek a más fajta szórakoztató számok. Zsoldos Ferencné urasszony melodrámat szavassai, Jakó Etelka urhölgy szóló éneke pedig az egyéni művészetnek lesz elragadó bívonyága. Mindkét szereplő előadása kezeséget nyújt az estélyi sikeréről. Szabolcs Mihály, az ország hírli líralkölő költeményeket olvas fel, az ő neve elég ahoz, hogy többet ne szóljunk szerepléséhez. Kiss Károly cimbalom-szóljója szintén a műsor vonzó száma lesz. Baróthy István pedig vizsgálóalképességét fogja bemutatni az alkalommal. A meghívók a hét folyamán szét fognak küldetni.

— **A kamarák országos akciója az adóreform ellen.** Wekerle Sándor pénzügyminiszter a híres adóreform-javaslatát anélkül terjesztette be a képviselőház elé, hogy az érdekelteket, különösen a kereskedelmi és ipari érdekeltséget meghallgatta volna. Mint-hogy a törvényjavaslatok az iparosokat és kereskedőket a szó teljes értelmében kiszolgáltatták az adókievő bizottságok önkényének, de megüldeti titkoként kexelt könyveikbe is szabad beletekintést engednek és úgyzólván egyedül ádóanyagú is-vesz, — az összes hazai kama k egyértelműleg állást foglaltak a javaslatok ellenében és követelték a hivatásuk egybe. E célból

országos akció nagyarányú megindítását tervezik. Ennek előkészítésére ma délelőtt 10 órakor Budapest nagy kamarai értekezlet lesz.

— Egyleti élet. Az izraelita szegény iskolásokat felruházó (Maibsch Arumim) egyület folyó hó 19-én tartja rendes éves közgyűlését.

— Gyanús halál. Kistelek község előjárósága f. hó 10-én jelentést tett a szegedi kir. ügyésznek hogy L u h a l Pal ottani gazda aznap hirtelen elhalt. Mikor a halottkém a gazda hulláját megvizsgálta, úgy találta, hogy alaposan össze van szurkálva és valószínű, hogy a beállott halált a sérülések okozták. Szegedről ennek folytán M a g a y Lejos vizsgálóbíró kiutasított Kistelekre, hogy megállapítsa a halál okát.

Gyengeséget,

akár szervezeti fejletlenségből, akár betegségből származnék, gyorsan elhárít a SCOTT féle Emulsió, melyet tökéletes táp-gyógyszernek lehet nevezni, mert rendkívül hatásos az erceje, s emellett ízletes és könnyen emészthető. A legmakacsabb beteg is gyorsan hozzászokik a

SCOTT-féle EMULSIÓ

Az Emulsió hoz, mely a leggyengébb gyomorvászarlásánál SCOTT-féle-nak sem okoz nehézséget

IV. 4—1.

Így eredeti árára 2 K. 10 fillér.

Kapható a gyógyszerárakban.

Felolvaszerkesztő: BÁNFALVI LAJOS.

Kiadótulajdonos „Szentés és Vidéke” könyvnyomd

Kiadó lakás.

Özv. Szahmáry Lajosné Bárány Haru-ker-útcái házában 3 padolt szoba, konyha, éléskamra, pince, továbbá a liszt-üzlet és a mellette lévő bolt-helyiség Szent-György naptól kezdve

k i a d ó.

Értekezni a tulajdonossal a helyszínen. 3—1.

Ház eladás.

III. tized Szilfa-útca 4. szám alatt, (Régi zsidó iskola-útca néhai L ó v y M á r t o n n é h á z a, mely áll 4 szoba, 2 konyha és az összes szükséges mellék-helyiségekből, nagy udvartérral

e l a d ó.

Bármikor megtekinthető s a vétel iránt értekezni lehet Krebs—Kun-szentmártoni állatorvossal. 2—1.

Eladó

Balogh Jánosnak, kistökei állomás mellett lévő anyjában, egy anyakoca 8 darab ötödik hetes malacával. 2—1.

M E G H I V Ó.

A Szentési Központi Takarékpénztár Részvénytársaság

1908. évi január hó 22-ik napján délelőtt tíz órakor saját helyiségében

RENDES KÖZGYŰLÉST

tart, melyre a részvényesek tisztelettel meghívom.

T Á R G Y S O R O Z A T:

1. Az 1907-iki üzleti évről szóló zárszámadás és a nyereségyelosztási tervezet beterveztése, az igazgatóság és a felügyelő bizottság erre vonatkozó jelentése és a szokásos felmentvények megadása.

2. Évi költségelőirányzat megállapítása és az ingók leltárának bemutatása.

3. Az alapszabályok 16. §-a 7. pontjának megfelelő indítványok tárgyalása, melyek három nappal a közgyűlés megtartása előtt az elnökhöz vagy az igazgatósághoz beadattak.

4. Igazgatósági javaslat a tisztviselői nyugdíjügy rendezése tárgyában.

5. A jegyzőkönyv hitelesítésére 2 részvényes választása.

Szentés, 1908. január hó 8-án.

Dr. Mátóffy Ferenc,

2—1. alelnök.

Jegyzet: A felügyelő bizottság által megvizsgált zárszámadás, az igazgatóság és felügyelő bizottság jelentésével a közgyűlést megelőző nyolcz nappal az intézet helyiségében a részvényesek által leendő megtekintés végett eredetben közszemlére ki tetett.

Kiadó lakás.

Kovács János mészáros

II. kerület, Szeder Imre útca 1-ső számú házában 3 szobás padolt szobából, konyha, speiz, pincével, külön elkerített udvarból álló lakás jutányosan k i a d ó és Szent-György napján elfoglalható. 8—1.

M E G H I V Á S.

A SZENTESI

TAKARÉKPÉNZTÁR

1908. évi január hó 18-án délelőtt 9 órakor, saját házában

ÉVI RENDES KÖZGYŰLÉST

tart, melyre a t. részvényesek tisztelettel meghívhatnak.

Tárgysorozat:

1. Az 1907. évről készített zármerleg beterveztése az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentésével, a tiszta nyereségyelosztása s a felmentvények megszavazása.

2. Ügyészi jelentés.

3. Evi költségelőirányzat és leltár bemutatása.

4. Igazgatósági előterjesztés az alapszabályok 100. §-a e) pontjának módosítása iránt.

5. Kérvények és indítványok tárgyalása, melyek a közgyűlést megelő-

zőleg 5 nappal az elnökséghez be-adatnak.

6. Jegyzőkönyv hitelesítésére 2 részvényes tag megválasztása.

Szentés, 1908. évi január hó 8-án.

Kiss Zsigmond
elnök.

Jegyzet. Kivonat az alapszabályok 22. §-ából. A közgyűlésnek csak oly részvényes bir szavazattal, ki részvényesnek, vagy az erről szóló záloglevelének az intézet hivatalában való felmutatása mellett igazolványát és szavazati jegyét a közgyűlés előtti nap délelőtti 12 óráig már megszerzte s részvényeit úgy a rendes, mint a rendkívüli közgyűlés előtt 30 nappal a saját nevére jegyeztetni átíratja.

Kivonat az alapszabályok 19. §-ából. A közgyűlés tárgyai 8 nappal a közgyűlés előtt az intézet hivatalos helyiségében kitéve, a részvényesek által megtekinthetők.

Szelvények az 1908. évi január hó 18-ik napjától kezdve váltatnak be az intézet pénztáránál.

2—1

Haszonbérbe adandó

Horváth Ilona férj. Nagy Sándor örökösai szikkhat 53 hold legelő és kaszáló földjük, és Horváth Jenő 1 hold bökényi hereföldje. Értekezni lehet

Horváth Gyula-útca 35. sz. a.

Meghívás.

A „Szentés-Vidéki takarékpénztár“

1908. évi február hó 8-án délelőtt 9 órakor, saját házában

évi rendes közgyűlést

tart, melyre a t. részvényesek tisztelettel meghívhatnak.

T Á R G Y S O R O Z A T:

1. A jegyzőkönyv hitelesítésére két részvényes tag megválasztása.

2. Mérleg előterjesztése. Igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése. A tiszta jövedelem felosztása és az osztalék kifizetési határidőnek megállapítása.

3. Igazgatóság és felügyelő-bizottság részére a felmentvény megadása.

4. Igazgatósági javaslat osztalék tartalék alap-rendszeresítés s ez irányban az alapszabályok kiegészítése iránt.

5. Az alapszabályok 27. §-nak 8. pontja értelmében netán benyújtott indítványok tárgyalása.

Szentés, 1908. január 11-én.

Fekete Márton,

kir. tan. elnök.

JEGYZETA mérleg — a részleteket fel-tüntető mellékletekkel együtt az igazgatóság és felügyelő bizottsági jelentések — az intézet hivatalos helyiségében a közgyűlés napjára a részvényesek számára közszemlére vannak kitéve.

Az alapszabályok 36 §-a értelmében a szavazati kívánó részvényes a szavazáshoz szükséges igazolványt a közgyűlést megelőző 8 nap alatt az intézet hivatalos helyiségében átveheti — ha magát a közgyűlést megelőzőleg legalább 30 nappal saját nevére írott részvénynyel igazolta.

A 13. számú szelvények február 10-től kezdődőleg Intézetünk pénztáránál valamint Budapestben a Magyar országos központi takarékpénztár-nál váltatnak be

Leopold Gyula
hírdetési irodája által Budapest, Erzsébet-körút 32.
200 napra közzétételre

Leopold Gyula
Saját érdeklődés hírdetésen kísérője
Leopold Gyula

GARVENS-SZIVATTYUK

rendkívül olcsók,
csak elsőrendű minőség.

Kérjen határozottan:
Garvens-szivattyut
Garvens-művek, WIEN XX/2.
Évesítés magyarul és németül. Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Tyuk zsemet, borkeményedést azonnal eltávolít a Kaiser-féle **TYUKSZENHALÁL** ára 70 fillér.

A legújabb és legerősebb süsorszesz az **ERŐ SÜSORSZESZ** ára 2 K, 1 K és 30 fillér.

Postán szállítja utánvét mellett a **KOSMOS** vegyszert és kozmetikai laboratórium. **GYÖR, BAROSS-UT.**

Csmege-konzervek BARTA-féle erdei gyümölcsbűfűt, ízek, szőlők, gomba-, bus- és füzelék-konzerveket, ananászcsokit, — legújabbak minőségben szállít — olcsóbban fűszeresek készíttetésével is a **Felka Konzervgyár, Barta József** Felka (Szegedmegye). — Kérjen árjegyzéket!

VÉRSEGENYSÉG, ÉTVÁGYTALANSÁG, IDEGESSÉG
gyógyítására a leghatásosabb készítmény a **CHINA-VASBOR.**

TOKAJI CHINA-VASBOR.

Rendkívül kellemes ízű, erősít, tisztítja a vért.
Kis üveg ára 2-30 kor. Nagy üveg 6 kor. Kapható gyógyszerárban.
Postán küldi: **KOBONA-GYÓGYSZERTÁR** Budapest, Mátyás-ter.

PLATSCHEK VILMOS

eltérőleg legolcsóbb, legszolidabb

FÉRFI- és GYERMEK-ruha áruháza
Budapest, IV., Központi Városház. (Károly-körút).

fényképezési és festészeti műtermében
BUDAPEST, VII., RÁKÓCZI-ÚT 30.
készülnek csak elsőrendű művésziel kivitelben fényképnagyítások, aquarell- és olajfestmények. Másolások seipemre, bárszóra, tóra, elefántcsontra stb. Brass, fűgglék, tó stb., apró üvegfestményekkel. Porcellánba égetett fényképek sírkövekre stb. Mírdíj küldtek ingyen és bérmentve árjegyzéket!

DIGESTOL GLÜCK

legelőkeltebb emésztőpor

Doboz 2 kor.
Postai szállítás „FEHÉR GALAMB”-gyógyszertár **BUDAPEST, HUNGÁRIA-KÖRÚT 93**
Kapható minden gyógyszerárban és drogeriában.

Meglepő haladás!

FICHTENIN

a legújabb, szabadalmilag védett szar, mely mindenféle fűgget a lakásban 40 nap, mint mindenféle fűgget, védekeztetés és egyéb keze- és rovarirtóanyagok kártékony alkalmazása is azok nélkül azonnal megűil.
Legnagyobb hatású rovarirtó és csapás ellen.
Használati utasítás szerint való eljárás mellett biztosított a feltétlen eredmény.

Vásárlóképviselő Magyarországon részben:
DIAMANT és VADAS
Budapest, VII., Damjanich-u. 36. — Telefon 21-61

BOGDÁNY

szerencsésejé páratlan!

Vasároljunk osztály-sorsjegyet csakis

BOGDÁNY S.

fővárosi sorsjegytároló r.-l.-nál
BUDAPEST, KÁROLY KÖRÚT 20.

Dr. KOVÁCS **KÉZPASZTÁJA**

8 nap alatt készítenek hat — Tápolyo K 1-30 —
Dr. KOVÁCS gyógytár Budapest, Győr-útca 17.
„Tollcs-útkok” ingyen.

Ha fáj a feje

használjon azonnal **Beretvás - MIGRAIN - pasztillát,** mely 5 perc alatt minden fejfájást megszüntet.
1 doboz 1 kor. 80 fillér. — Minden gyógyszerárban és drogeriában kapható.
Fővárosi **BERETVÁS TAMÁS** gyógyszerár KISPEST, Kálvária-útca 2.
Ingyen postai szállítás 8 doboz rendelésnél.

Melyik vendéglőben étkeznek Budapesten?

Schuller Kaszinó-éttermében

VI., ANDRÁSSY-UT 39. sz.
Elsőrendű konyha! Naponta zene-estély!

Dr. KOVÁCS J.

homopatiai rendelő-intézet

Minden betegségekben szenvedők számára
Budapesti, Váci-körút 18. sz.

KATZER

szőrmódról elsőrangú és szőke vilgón el vasmak tarjós.
Első és legnagyobb motyár ellen védő rész-úts.

Köhögés, rekedtség és hurut ellen nincs jobb a **RÉTHY-FÉLE** PEMETEFUCUKORÁVAL

Vásárlásnál azonban vigyázzunk és határozottan RÉTHY-félet kérjünk, mivel sok hasonlatlan utánzata van.

1 DOBOZ 60 FILLÉR

Kérjék RÉTHY-félet fogadjunk ell

Ónodi Géza

Kurcpartai-útcái, most Tóth József-útcái

háza eladó,

esetleg haszonbérbe kiadó. 3—1.

Egy ől hasábos búkk-tűzifa 40 kor.
• mázsa köles-kása 18 kor.
• mázsa aprított tűzifa 2-60 f,
házhoz szállítva kapható 2—1

Székely József

gőzmalom és faüzletében.

Dr. Füsti Molnár Sándor

ügyvédnek nagyhegyi szőlője **szabadkézből eladó.**

Értekezhetni a tulajdonossal naponként a Szentesi takarékpénztárnál.

Szöke István

Kossuth Lajos-útcái házánál három útcái szoba, mellékhelyiségekkel Szt-György naptól **bérbeadó.** A házban vízvezeték is van.
Értekezni lehet a tulajdonossal ugyanott.

Eladó ház.

Vásárhelyi — utca 30 sz. ház, bolthelyiséggel eladó, értekezhetni Dr. Fenyvesi Adolf ügyvéddel Szentesen.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Telek eladás.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Egy — félig szőlővel beültetett, körülkerített porta a kiséráljon eladó. — Cim: a kiadhivatalban.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Alapított 1860-ban

Szentes város legrégibb és legszolidabb ékszerüzlete.

Elsőrangú összeköttetésem folytán abban a kellemes helyzetben vagyok, hogy mindent közvetlenül gyárból vásárolva, — arany, ezüst és drágakő ékszeranyagokat és evőeszközöket, gyűrűket, láncokat, órákat és tajték árúkat a Kossuth-téri ev. ref. bérházban levő Ékszerüzletemben a legjutányosabban és a legdivatosabb fazonban szolgálhatom ki t. vevőimnek s vállalom arany és ezüst tárgyak javítását.

Csaknem ötven éve a szentesi piacon levő Ékszerüzletemnek látogatása tehát feltétlenül érdekében áll mindenkinek, aki e nemű szükségleteit előnyösen akarja fedezni.

Áraim olcsóságáról és árúim izléses voltáról könnyen meggyőződést szerezhet magának egy vásárlással bárki is.

Szentesen, 1907. okt. hó.

26—1 **Ocsillag Armin** arany- és ezüstműves.

KÖZVETLENÜL A GYÁRBÓL

KÖZVETLENÜL A GYÁRBÓL

ÉRTESÍTÉS.

Van szerencsém a n. é. közönséggel tudatni, hogy a

fényképezési felvételeket

és egyéb fényképezési munkálatokat folyó 1907. évi. **István király napjától** kezdve, a legmodernebb művészi követelményeknek megfelelőleg felszerelt **UJ**

műtermemben

fogom eszközölni.

Hegedűs Vilmos Utóda,

Hegedűs Cecília

fényképész.

(Weisz-udvar mellett.)

3 db. vialtfénykép 1 K. 50 f.

3 db. nagy mak.-fénykép 6 K

3 db. kab.-fénykép 4 Kor.

3 db. boudoir 8 K

Eladó ház.

Néh. Székely János IV. t. Sáfrán Mihály utca 31 szám alatt háza szabad kézből eladó.

Értekezni lehet Dr. Vecseri Sándor ügyvéddel.

Eladó cséplőgép.

Egy 8 löerejű, önjáró cséplőgép eladó. Értekezni lehet ér. iránt a tulajdonossal, **Soos Pál** várm. ügyészszel.

Yedigy. Horgony!

A Liniment. Capitel comp.

a Horgony-Pain-Expeller

egy régióknak bizonyított háziáru, mely már több mint 37 év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult közvérvény, csizmái és mekélésnek — sál, bedörzsölés képpen használva. —

Figyelmeztetés. Súlyos hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossak legyünk és csak olyan áruvet fogadjunk el, mely a „Horgony” védjegyű és a Richter orvosi győzelem elhárított dörbörvén csomagolt. — Ára ásvetekben K. — 20 K. 1.20 és K. 2. — és ágyasoltán minden gyógyszerboltban kapható. — Főraktár: **Türk János** gyógyszerésznél, Budapest.

Dr. Richter gyógyszerháza az „**Arany**” közliadó.”

Prágában.

Elisabethstrasse 5. nos.

Minden napi átvétel.

Eredeti csomagokban kapható:
Eisler Lajosnál.

Fontos özőeknek és viszonteladónak Legjobb beszerzési forrás kö- tőkben.

Ajánlunk:

Gazdasági kötőket Koton és Köpperből 40 fill. — 1. 30. koronáig.

Klottdix kötőket és széles női Klottdixeket 20. fill. — 3.00. fill.

Gyermekempír kötők Köpperből, Klottdixből 15 fill. — 1.00. koronáig, melyek minden nagyságban kaphatók.

Női reformkötőket 120—130 cm. hosszban 1.20 fill. — 3.00. koronáig mosókélcse, Klottdix és lüsterből.

Mindenmő női fehérneműt, mint ingeket, korzetteket, alsó szoknyákat, alsó nadrágokat előnyösen beszerezhetni egyedül:

REICH és ADLER, Geplitz i.B. mech. himző, kötény és fehérneműgyárból.

Mintaküldemény körülbelül 50 korona értékű. Szétküldés bérmentve, utánvéttel.

RÉSZVÉNY-TÁRSASÁGNÁL

1 KORONÁS

heti betétes rész-
jegyek már je-
gyezhetők a

KÖZPONTI TAKARÉKPÉNZTÁR

Az Oblatt-féle ház kiadó

1908. április 24-ére lehetőleg egészenben.

Értekezni lehet Dr. PÉTER ALBERT

ügyvéd úrnál SZENTESÉN, vagy a tulaj-

donosnál, BUDAPEST, Vörösmarty-útea

5-2. (Lövállás is.)